

προτάσεις δι' ασκήσεις με ένδειξεις διὰ τὸν Διδάσκαλον εἰς ποίων παραγράφων τῆς Γραμματικῆς τὴν διδασκαλίαν ἀποβλέπουσιν αἱ ασκήσεις. Πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ κεφαλαίου παρατίθενται ἀναγνωσμάτια συνεχοῦς κειμένου συντεθειμένου ἐκ περικοπῶν ἀρχαίων συγγραφέων ἢ τοῦ Αἰσώπου περιεχομένου διδασκτικοῦ. Ἀξιοσημείωτον εἶναι ὅτι καὶ αἱ παρατιθέμεναι προτάσεις ἔχουσιν ἀνθολογηθῆ μετὰ πολλῆς προσοχῆς αὐτούσαι ἢ τροποποιημέναι ἐκ τῶν ἀρίστων συγγραφέων καὶ ἐμφανίζουσιν μεγίστην ποικιλίαν, καθὼς ἐπίσης καὶ τὰ παρατιθέμενα ἀναγνώσματα εἶναι τερπνὰ καὶ διδασκτικά. Οὕτω συναντᾶ τις ἀποφθέγματα σοφίας καὶ πείρας ἢ περιφήμους φράσεις ἀρχαίων ποιητῶν καὶ συγγραφέων, γνωμικὰ πάσης φύσεως καὶ προτάσεις περιφήμους ἐκ θρησκευτικῶν κειμένων.

Ἐν εἰσαγωγικῷ κεφαλαίῳ γίνεται κατὰ τρόπον ἐπαγωγὸν ἡ διδασκαλία τῆς γραφῆς μετὰ εἰκόνας γραφῆς ἐξ ἀρχαίου παπύρου καὶ μετὰ σχετικὰς ασκήσεις. Τὸ λεξιλόγιον τῶν 73 τούτων κεφαλαίων παρατίθεται εἰς τὰς σελ. 147—199 ταξινομημένον κατὰ κεφάλαια, δὲν εἶναι δὲ ἀπλοῦν λεξιλόγιον, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ὁδηγὸς Γραμματικῆς. Ἀκολουθεῖ ἐπίσης κατάλογος κυρίων ὀνομάτων μετὰ πληροφοριῶν περὶ ἐκάστου καὶ 20σέλιδος κατάλογος λέξεων μετὰ τῆς ἐρμηνείας των καὶ τῆς γραμματικῆς των ἐνδείξεως. Ἀξιόλογον πρωτοτυπίαν ἀποτελεῖ ἡ εἰκονογράφησις τοῦ Ἀναγνωστικοῦ διὰ 34 ἀπεικονίσεων μνημείων τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς τέχνης, ἧτοι ἀρχιτεκτονικῶν μνημείων ἢ παραστάσεων, γλυπτικῶν ἔργων, ζωγραφικῶν παραστάσεων ἐξ ἀγγείων, πλαστικῶν διακοσμήσεων, νομισμάτων καὶ φωτογραφιῶν διαφόρων τοπιῶν ἢ μνημείων. Τῶν εἰκόνων τούτων δίδεται ἐν παραρτήματι εἰδικῷ ἢ πλήρης περιγραφή καὶ ἀνάλυσις εἰς τρόπον ὥστε ὁ διδασκόμενος τὴν γλῶσσαν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων νὰ διδάσκηται παραλλήλως καὶ τὴν καλλιτεχνικὴν των δημιουργίαν καὶ δι' εἰκόνων νὰ ἀποκτᾶ ἰδέαν τινὰ τῶν τόπων εἰς οὓς διεδραματίσθη ἡ πνευματικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ αὕτη δημιουργία. Ὁ Ἑλλην φιλόλογος ὁ διδάσκων τὴν Ἀρχαίαν γλῶσσαν ἐπὶ τῇ βάσει ἀναγνωστικῶν συντεταγμένων μετ' ἀντιλήψεις τοῦ παρελθόντος αἰῶνος θὰ αἰσθανθῆ πολλὴν εὐχαρίστησιν διαπιστῶν τὰς προόδους τῆς μεθόδου διδασκαλίας, ἃς ἐμφανίζει ἡ ἔκδοσις τοῦ Γερμανικοῦ τούτου Ἀναγνωστικοῦ.

ΠΑΝ. Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ

*
* *

OTTO VICENZI, **Supplementum litterarum latinarum**, Lateinisches Lesebuch für die 9. Klasse der Musisch - pädagogischen Realgymnasien, I Band : Text, 3. Auflage (nach den Lehrplänen des Jahres 1966 umgear-

beitete), Hölder - Pichler - Tempisky, Wien, σχ. 8 σελ. 146 (Ἀναγνωστικὸν Λατινικῆς Γλώσσης, διὰ τὴν 9ην τάξιν τῶν Αὐστριακῶν Πρακτικῶν Λυκείων Μουσικο - Παιδαγωγικῆς κατευθύνσεως, ἐγκειρισμένον ὑπὸ τοῦ Αὐστρ. Ὑπ. Παιδείας τῷ 1967).

Τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ σχολικοῦ τούτου Ἀναγνωστικοῦ εἶναι ἡ μελετημένη καὶ ἐπιτυχῶς ἐκτελεσθεῖσα προσπάθεια τὰ δοθῆ εἰς τὸν διδάσκαλον τῆς τάξεως ἄφθονος ὕλη, ἐκ τῆς ὁποίας οὗτος νὰ ἐπιλέξῃ κατάλληλα τμήματα ἱκανὰ νὰ δώσουν συνθετικὴν ἀντίληψιν περὶ τῶν κυριωτέρων πολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων τῆς ἀρχαιότητος, ἄνευ τῆς κατανοήσεως τῶν ὁποίων δυσκόλως δύνανται νὰ ἐκτιμηθοῦν αἱ ἐκδηλώσεις καὶ τὰ προβλήματα τοῦ ἐκεῖθεν ἐκπηγάσαντος σημερινοῦ πολιτισμοῦ.

Ἡ ὕλη ἀναφέρεται εἰς ἔργα κλασσικῶν καὶ μετακλασσικῶν συγγραφέων, εἰς μεσαιωνικοὺς ὕμνους καὶ εἰς λατινικὰ κείμενα τῆς Ἀναγεννήσεως καὶ τῶν νεωτέρων χρόνων—ἀκαδημαϊκοὺς λόγους, ἐγκυκλίους τῶν Παπῶν, ἐκκλησιαστικὴν ποίησιν. Διὰ τῶν κειμένων ποικίλης ὕλης, ὧν ἐκτενέστερα τὰ ἐκ τῶν καλυτέρων συγγραφέων, παρέχεται πλούσιον δειγματολόγιον τῆς πνευματικῆς λατινικῆς δημιουργίας μὲ συνειδητὴν παιδαγωγικὴν ἐπιδίωξιν τὸ κέντρον τοῦ βάρους νὰ ῥιφθῆ εἰς τὰ ἀντιπροσωπευτικὰ ἔργα τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀρχαιότητος καὶ εἰς τὰς δημιουργικὰς προσωπικότητας, οἷαι ὁ Σενέκας, Κοϊντιλιανός, Πῖος XI καὶ Αὐγουστίνος. Ἡ συλλογὴ αὕτη ἀνταποκρίνεται κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον εἰς τὸν παιδαγωγικὸν τὴν προορισμὸν νὰ συμβάλῃ διὰ τῶν ἐκλεκτῶν ἔργων τῆς Λατινικῆς γραμματείας εἰς τὴν ἀρτιωτέραν γενικὴν μόρφωσιν τοῦ συγχρόνου μορφωμένου πολίτου.

Π. Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ

* * *

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Δ. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ, Δημοσθένους ὁ Α' κατὰ Φιλίππου λόγος, Εἰσαγωγή—κείμενον—μετάφρασις—ποικίλαι ἐρμηνευτικαὶ σημειώσεις, Ἀθήναι 1969, σχ. 8 σελ. 256.

Ὁ συγγραφεὺς παλαιὸς φιλόλογος καὶ ἔγκριτος ἡγέτης τῆς Ἐκπαιδεύσεως εἶναι γνωστὸς εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ Πλάτωνος διὰ τὰς ἐν αὐτῷ παλαιότερον δημοσιευθεῖσας ἐρμηνευτικὰς του ἐργασίας, εἰς τὸν Δημοσθένους Α' Ὀλυμπιακὸν ἐν τόμ. Γ' σ. 67—76 καὶ εἰς Πλάτωνος Κρίτωνα ἐν τόμ. Ε' σ. 226—239 καὶ